

Nepodpisani se dopisi ne tiskaju. Pripisana se pisma tiskaju po 5 rub. svaki redak. Oglasi od 5 redakata stoje 60 rub., za svaki redak više 5 rub., ili u slučaju opotovanja na pogodbu sa upravom. Novci se šalju poštarskom naputnicom (nesvežno pustilo) na administraciju "Naše Sloge". Imn, prozimo i najbližu poštu valja točno označiti.

Konu list nadođe na vrijeme, neka to javi odpravitelju u otvorenu pismu, za koje se ne plaća poštarine, ako se izvama napisu: "Hokikamoje".

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

"Mogom rastu male stvari, a neologa sve pokrvari". Nar. Fos.

Iselazi svakog četvrtka na cieleto arku.

Dopisi se novradaju ako se i netiskaju.

Nabliževani listovi se neprimaju. Predplata s poštarinom stoje 5 for., za seljake 3 for. na godinu. Razmjerno for. 1/2, i za pol godinu. Izvan osnovno više poštariina.

Na malo jedan broj 5 novč.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Carintia br. 28

Prestolonasljednik nadvojvoda Rudolf i Hrvati Istre.

U monarhiji Habsburga običan je plać za prestolonasljednikom Rudolfom. Plađu svi narodi, naročito slavenski. Svi su imali od predmjavnoga budućega vladara svoga dnužna osobito ljubavi naprama njim; ljubavi takove, kakovu bud koji narod od svojega vladara očekivati može; ljubavi kakve trebaju osobito oni narodi, koji s proraznih okolnosti nisu još dostigli onoga, što jih po pravu i po zakonu ide. Takovim osobito žive su uspomono na još mladoga, a ipak velikoga pokojnika. Poljaci ga spominju, jer jih je znao cijeniti i ljubiti, a spominju ga i Rusini, jer je želio, da i oni uz Poljake jednaki budu. Čini se ga spominju, jer je već mlad, još dječak, udio se poznavati njihovu povjest i njihov jezik. To jih obljubio kao i njihova susamljaka. Hrvatom još je u svežjoj uspomeni otkad je poznatio banovinu, te Bosnu i Hercegovinu, imenito pako hrvatsku priostalnicu, Zagreb, u kojem je pohvalio vjernost Hrvatah, bili oni gdje mu drago, u svih vjekovih, njihova junadivo na bojnem polju i njihov mar na znanstvenom i umjetnom poprištu.

Tu hvala valja i nam istarskim Hrvatim, koji smo grana cieleokupnoga naroda hrvatskoga. Već to, pnk čijepojnica, da je blagopokojni Rudolf poznavao naš hrvatski jezik, i da se je njim služio, gdje god mu se je prilika pružila, prije nekoliko godinah, košto nam je, privatno poznato, čak i u Egiptu, u Aleksandriji, bilo bi dovoljno, da mu bude medju nami nezabrisiva uspomena.

Al imamo i posebnih razlogah, a kojih će biti prestolonasljednik Rudolf za uvijek u najblizjoj uspomoni medju istarskim Hrvatim.

Progovat Opatije i prošluto njegozino po čitavoj Evropi uzko je skupčano sa imenom prestolonasljednika Rudolfa kao i Njegovine cesarske kra-

ljevske Visosti Stefanije, a da su po glavnom tamokšnjem perivoju i hrvatski napisi, izključiva je zasluga Njegova. U iztočnoj strani Istre malo je ljudi, koji ga nisu vidjeli, koji ga nisu lično poznavali; a s druge strane nije skoro kutića, od same obale do na sam vrhac Uško, kojega nije on prošao, bud kao lovca, bud samo za to, da upozna one predjele, da se divi krašotam njihovim i da jih pak i svietu dajna upoznavati. Vriedno bi bilo pohvaliti sve zgodnje njegove, koje je imao na takovih putovih, bilo na iztočnoj obali poluotoka, bilo na otočih i na tihim ljuštini, govoreć s njimi uvijek hrvatski i razlikujući se tim koodan od noći od mnogih cesarsko-kraljevskih činovnikah, bilo kotarskih, bilo zemaljskih i pokazujući njim primjerom, kako bi se i oni imeli prema hrvatskom narodu ravnati.

Dž, neomalovažujuć drugo narodnosti Istre, priznavao je, poštovao je i ljubio hrvatsku narodnost. On nije smatrao Istru talijanskom pokrajinom; nije govorio, da su se Hrvati Istre prekasno probudili, pak da njim nepredstoji drugo, nego da poginu; nije govorio, da Hrvati premglo zahtjevu ispunjenje svojih prava, dočim njim je slabo ili nikako voizpunjavaju, pačo dočim im se priodi njihovo izpunjenje sa strane, otkud bi se to u redovitih okolnostih najmanje očekivati moglo; nije govorio, da valja Talijanom i njihovu jeziku dati stanovite povlastice, nit da je znastao hrvatski jezik — kojega je On poznavao i rado sa njim služio — kao što to govora mnogi, koji nepoznavajuć ga, bi ga morali riniti.

Ljubec Istru i oba naroda u njoj stanujuća jednokom ljubavju. On je za djelo Njim zasnovano »Austro-Ugarska u ridoi i silioie prauzoo sam opis onih predjela Istre, koje je bolje poznavao i hotio, da budu u njom zastupani i Hrvati, dakako i Slovenoi Istre. U tu svrhu pozvao je

On medju suradnike za rečeno djelo onih muževa, za koje je držao, da će bez pretjeranja al i bez ikakvih preduđu, savjestno i nepristrano izvršiti svoje zaduše.

Naort »književne povjesti Slavona Istre« povjerio je zemaljskomu Nkolakomu nadzorniku, presvjetoľomu gospodinu Antonu vitezu Klodiću, a naort »pubčkoga življenja Slavonah u Istri« g. profesoru Vjokoslavu Spinčiću.

Znajući kakvih protivnika, visokih i različitih vrsti imado ovaj posljednji, inače ljubimac istarskih Hrvata i Slovenaca, te videć, da ga je blagopokojni prestolonasljednik vlastoručnim pismom pozvao, da pika o svojem narodu u Istri, vidimo u tom, da se On nije obazirao na razne visoke i nizke krugove i osobe, Slavonom u Istri protivne, već da je gledao jedino na spoznanosti i želio pri tom, da budu Hrvati i Slovenoi Istre — bar u sadašnjosti — prikazani svietu onom ljubavju, bez povriede istine, koju može gojiti četiti čovjek naprama svojem narodu. S tom ljubavju bit će stalno opisano i duševno djelovanje Slavona Istre u prošlosti i sadašnjosti po rečenoj jur gospodinu.

A da će se to i jedno i drugo dogoditi, imamo zahvaliti pokojnomu cesareviću i kraljeviću Rudolfu, kojemu i s toga kano i u ohoš s ljubavi do našega naroda i opot bolnim srcem kličemo:

V j e š n a T i u s p o m e n a !

DOPISI.

Iz Žrnjca, polovicom febrara 1889. Da uvijek mudimo, žrnjčki šarunjači Ingall bi i nadalje kull u poručkoj »babi« toll u »Glovano Smitro«, kako se to dogadja i do sada, a Bog zna koliko od njih bi jerovatno moglo, da stvari u Žrnjcu idu kako oni oplaču. Mažikarta poročko biobotoš »M a n l l o«, onaj »Glovano-Smitro« i ostali navaluju bezobrazno na našega pastira g. Karla Miklavčića, blađoć ga, da je on, koji nožeti mira u obćini, da je on jedini,

koji je Žrnjce potrovao, prietać mu, da će ga kod oltara ubiti itd., a noznaju jednoli, da im je odavna odavonilo i da gradilo kule na pisku.

Znamo i mi, da su kmeti jur potnašet godina kod uprave u obćini, nu do pred tri godine imali su glavni šarenjačke stranke, a sada toga i u buduću nebudu, jer se znado od kuda biza sardi.

Kako vam bijaše javljeno, imali smo od malo vremena ovdje izbor načelnika i deputačije, gdje su naši kmeti pokazali svoju neodvinost i hrabrost, boljo nego li škada prije. Prigodom izbora jedan od Hrvata kano je protivnikom (jer su po sili htjeli imati glavara i deputačiju iz svoje stranke): »Gospodo moja! nikada vas nevidimo u orkvi, nikada kod izpovjedi, nikada kod Boga, kako četo, da se pouzdamo u vas?!

Obodavali su svi i svo, a osobito protivnički kandidati, mlina, govoreć: Svo do bit, svo do bit — samo, da se njih bira u deputačiju. Prvo nego su predložili od svoje stranke glavara, mislili su imenovati blvoga načelnika g. A. G., nu pošto oieia Žrnjčadnu znado, da je on uzio za četiti dnovineo 108 forinti (za koje se mora anda pisati sino i tamo) nisu se pouzdali predložiti njega, jer mu je vodna protivna, a i mnogo kmotvov, koji su nekoje parbone troškove plašili njemu, a sada moraju po drugiput plaćati obćini.

Govoreć, da želo mir, da želo blagostanje obćine, šarenjačke ljo proekrenuli su bili kmotovo tako, da je jedan predložio njihova kandidata, u narodnu deputačiju, našto bijaše vodna zastupstva i prietala. Nu htjeli su svo, a poslovia volli: »kaj mnogo obuhvata, malo lovi«; za potoga savjetnika pokorenjačonoga kmeta J. P. koji, promda glavovan u zastupstvo od naše stranke, promda je narodnjakom zadao »p o s t o n u« rido, da će biti uz narodnu stranku, ipak prigodom izbora deputačiju pokazao se, da nije muž-besoda. Na dan izbora rekao je: Neka bude, Bog zna što sam dobio, obedać sam im, drugačije nosmijo biti, ja glavujem za Karla Poločna. Ovoga »m u š a« kanilo so učiniti poglavarom obćine, buduć izučio četiti razrada gimnazijo i razumijo se ponešto u obćinsko poslovu, ali videti kakav jo, okrenuće mu naš ledja.

Izvan našim načelnikom ostao je Mato Peteli-Kovačić, pošteni kmet, koji se razumije u obćinsko poslovu i koji posjoduje liepo imanje.

Narodni protivnici, da mu se narugaju, zovu ga »barbirom i krojačom«, kao da je sramotnije služiti al krul po-

PODLISTAK.

Na vrhu Osorčice.

Jonara 1889.

Si fractus illeabatur orbis, imavidum serlent ruinas! — Horat. — Vira constitutioni glas svjetline.

I.

Na način gore iztaknut opisuju Horacij, latinski (žalibože) jaslar, muža, kakv on sam nije bio, muža pravdnoga, nepokolbiva, koj se drži svoje savjesti, koj ne drhčo ni brk u brk pred silnikom, nit trena okom pred zavedenom svietinom, pa ga i kamenovala; ma da so i nobo i zemlja surva u jednu gomilu, taj pravdnik čoi izgnuti pod rusovinami, al bez straha, za svetu stvar! Takovih nam treba! Pa i hvajla Bogu velikomu, tu pak tu pokazujuće med našimi po koje tvrdo pošteno čelo. Živili!

Samo tako, samo tvrdo, pa se na nas oborio i sav madjarsko-njemacko-italijski farizejski sviet, pa i podprašivali proti nam, moć Božo, koga jim drago: ništa, ni makao natrag! Gonite, lažite, obajenjavajte i gore

i dolje, skinite ako možete i glavu sa ramena, al odluko sveto velikoga i pravdnoga muža, ne sklonuste! Kako vidite, dragi »Slogari«, nakon dugo šutnje pustihjak zaorio u silnu trublju. Jest i vrijeme jo. Doista nam srdes raslo kad smo ono gadađali takova nješta! Uhl! da mi jo reći, pak uteći!

Al, viva Costituzioni i dušu u so!

Dž, dž, nauđni smo bili kako Josip Miš . . . kako stotino narodnjaka padaju smjerno pred zlatnim toletom (oh zlatu, zlatu!), bilo to tale Kujan il Popovsky, ništa zato, samo da jo zlatno. Nu košto spomenuh, ima i po koj tvrdi hrvatski vrat, slava mu?

No kolika je vaša slava, vi divni naši jaslari, »o f a d i i r i n o g a d i«! Vašo najko govorilo s vami hrvatski, a častno vam babe, zakopane su pod hrvatskom maromom! A: vi? Najveći izmed vas počeli svoj politički život bunami 1848., to ga dokončuju izdajstvom svoga roda i jezika! Plešćite jaslari, babe i renegati, plešćite zvizdam vašim, vašo je vrijeme, oh! accoamento! Al dok ovo pišem, sdrhno me glase, da jo umro najveći politički muž u Istri. Zato dolje krla, po čudi našega go-

lubinjega srdea vapljom: Bog mu se smilovao i oprosto mu; mislim, da do bit sad već i njemu drago ako zaželim, da nitko od naših ne nasljedovao njegovih stopa, no radio kako je on! Oh žalostno! Nije za njim propalako hrvatski rod, kao što onamili za Pavluovidom; a ni jaslari no plađu, jer jim eto prosto jedno mjesto kod jasala. Jest, po današnjoj sistemi tko do na to mjesto treba, da ima zasluga, a kojih čovjek mora držati, kad mu so sud božji približuje. Oj »bnbo« prednajo kandidato, ljudo od oka, čelidno, naznađi: »f o r t e m e t t o n a c o m p r o p o s i t i v i r u m«, koj ne čezne za jaslima! Oh kako se grohotom smijo i halabudni na ovom vrhu pustinjak, mislim, da ga čuju Unije i Sudačavo do Ilavika! Oh tempora o mores! Paže doba, pštenje iz koca, i viva constitutioni! Plađom nad umrvkami, a smijom so živim!

II.

Nisam mislio baš ovako zapođeti, al došlo mi tako, pa nek ide. Ja sam bio odputovao sa Osorčice, nošto jer mo bilo strah i pred onim »S u h a n i d i n u m« lohinjskim, al osobito jeda bih gdje našao onoga blaženoga »R o š e t a r a«; koj je i umro, il mu pere i rečeto dodijalo. I ni-

sam ga mnogo izkopati, a sad bi nam bio potrebit. Tako pokupjon vratih so tih, tih u moju špiđu. Na ovom povratku pratio sam nekolicu vromena grofa Paara, koj je u Rimu dobio pakrački dekret, to pognufo itao put Beča, a ja šaputao po malo za njim: hodi, hodi, Gospod s vami, ti hrvatski ljubimče, ti koj so bojiš, našega »v a v a j e, v j e k i v j e k o v i t d.« On so njekoliko puta s grozom osvrnuo na me, to mumiľao sam sobom: tako zahtjevala visoka politika i krasna gospa A. U.

Tako dakle, onomad njevao ja i gledao buru sunđajuć se u zaklonu na ovom vrhu, kad al eto njtko ido k meni. Turist po hrota vanjšćini: nabruvano čizmice, preko hrelta dalokozor i kiboran, o boku čuturica, u ruci zašiljena batina, a na glavli karakteristični šljok (bez česa turist nobi bio turist), na glavli rekoh kao pivatna tikva bez dna, provučeno modrikatim platnom. Ja ustadoh sa kamena, a moj putnik počeo njekako: »Jurige, ta r a t r a t a n j o k i«! Ja odvrćam glavom, da tako n. bud ništa, to so dojetih, ne bili latinski? Nu pa ide, teško dž, al ide. Na moje čudo, baron Etveš! Pošto smo o ovom po malo, naglasni mi, da bježi po svietu jer mu so omrzalo ugareki ustavi, i da traži nove

štenim sanatom nego li varati obćinara ili obćinu.

Ako je do sada trebavao škaro za sukno i brivu za kmetovke brade, sada će rabiti škaro za šarogajsko tkivo, a brivu za koje prđino naših šarogajka, da ne budu onako nespođobno i nakazno izgledali.

Odmah prigodom prvo sjednice zaključilo se, da se urođuje hrvatski, jer je naravski, da se, gdje živi 4980 Hrvata, a dvadeset šarogajka, nemože urođovati drugakije. No talijanski zahtjevaju, da se pismo, njakakvim istrjanskim dijalektom, koje da razumiju i oni šarogaji li oni u „babi“ u dijalektu? Pametna li nam zahtjeva? Vidjeli smo jur prigodom dvijuh sjednica, da naš glavar znade držati rod u zastupstvu, i da se u posao taj razumie. Bivši savjetnik kroz 18 godina znado za sve šarogajsko liimbe, do kada misle, da su mu našli „kućion“, on imado pripravnu množinu „gandara“, na koje znado objasiti šarogajsko jeziko.

U sjednici prigodom proračuna govorilo se jo za dug od 400 for., koje imado obćina povratiti još kmetovom za dvakrat plaćeno sjamo neplođno godine 1870.

Poznat nam blagajnik, pod kojim jo bilo utjerano preko 10 000 kapitala, utjerano je i 1200 for. za rodono sjamo, promid sa imali od zomajako junto strogu naredbu, da toga novca noutjeraju, jer da će se junta platiti adolionom. Ova ustano i rodo: da jo taj novac plaćon adolionom, noka se prodrobrojnu svotu ukina.

Upravo s toga, što su ga kmeti platili jedan put obćini, drugi put junti, mora se ga povratiti, odvrati mi naš nadolnik. Kako po svuda, tako lažu i u tom, da su Hrvati unistili obćinogaju od 7.700 for.

Evo kako ta stvar stoji: Tri tisuće šeststo u obćinogajih i 250 for. u gatavom novcu misli se još kod slavno sumajleko junto na raspolaganju obćino.

Dio tisuće čovetstokostdeset i šest forati platila si je junta dug, koji jo ućinjon godino 1870, i radi koga jo bila ta obćinogaja zaplijonjena; naravski, da su tada gospoda gospodavila obćinom!

Jednu tisuću poslata jo obćini, da se založoo nekojo rano, zadano obćini od gospodskih liuh ućaraca, a tom tisućom isplatio se jo dug Repulus sa 800 for., dug Gandusisa sa 800 for., dug Monle-sa sa 100 for., prodajam nadolnika sa 200 for. i unavali se obćinoku mapu sa 120 for. Pitamo sada našu gospodu, pod kojom je upravom vodina ili dugova ućinjon bila?

Gospodsko lije jur danas rado sa tobojnaju buduću pobijodu u izohiti, lažud da oni nudo adolionala, da su kmeti, koji ga postavljaju. Oni nobi sa kratko adolionala ali bi posudu od 20.000 for., for sa naućini imati posla dobolni svotami.

Naravski jo, da su kmeti voki noprifutoji namotu nogo gospoda; for tako tripi? Tripi kmet, Ali bolje je svakako adolionala nego li posudu —, jer ako i bi mirovili sa svudu, nobi do njokoliko godina, for bi se posudu vratiti moralo.

I tim liumjerstvom do slabo uspjoti, for jo vodina obćinara otvorila oči, pozna kako stvart iđu i kako su hodilo prvo.

Svaki žmijnjak znado kamo su „gajljari“, koje smo pred 20 godina imali, kojih jo bilo sedamdeset i sedam, a danas?!

Obćina žmijnj počela se jo i materijalno pomagati svo to višo. Pod upravom

uzoro ustava, za svoj madjarski narod. Na taj ustav, koji sad tamo obstoji, da se on ljuto tuži i u samom saboru. Ali Slovaci, Srbi i Hrvati no dižito ućesa, no traži Et v oš ništa za vas, on bi rad Madjarskom namaknut još nješto, što jim manjka!

O moj Božo, rekoh, ta šta biste još htjeli?

Rešo mi što, al žao mi jo, ja vain toga dragi čitaoi nasmijom ovdje napisati, jer voliki ustavni čovjek, državni odvjetnik u Tretu, nobi vain dao ni ovoga čitati! Et v oš žako, da ustav, stavimo u rukama volikog Štambulova i Hristića i mnogih drugih, postaje kao bjedra spletana na široko ranjko; žiri se, sužuje se, po miloj volji! Zavrnuh mu, pa kako vam prija ustav sad u Hrvatskoj? Oh! sloba ljudska! Što biste rekli, kad mi taj voliki ustavni radikalac i postenjak izjavi, da sa madjarskog gladišta taj ustav ide dobro; da jo Jos. Miš . . . voliki muž (nu ovo rešo jedno se smijudi). To me razdraži, to sav začaron rekoh mu: Dao Vam pravodni Bog sreću, to se do skora nauživati onakova ustava, kakav vlada sada u bavovini; dopado, dao Vam Bog, to se usrodjavali polojajem, što ga mi Hrvati imamo u Istri pod ustavom!

(Nastavit do se).

poštanjaka Porina anislo se jo dug od 0000 na 1200 forinti, kojoga se još imado.

Ufamo se, da će se pod Potshom povratiti još to malo, ali valja, da ga podpomaze obćinsko zastupstvo. Same oblasti, viduo da ovako nemože napried, nastaju, da se postavi namot. Lioumjerom gospoda, da provare kmeta govoro, da toga nije potreba, da je obćina još bogata. Promda je kot kapetanat naredio namot od 10%, jer da inače nede preporučiti potvrđenje računah, ipak toga se nije učinilo, jer su gospoda tomu stočno prodajiva, a kmeta se lahko tim provaciti dade. Vućimo napried, dokle dodje na upravu politička oblast; kako sa je sbilo u Kastvu — govoro naša gospoda — onda smo stalni, da su Hrvati propali za uvjek, jer do se kmeti proti njim razjarili. Stovana vodina zastupstva nobi smisla toga dozvoliti —, jer jo namot protoban, buduo je obćina siromasna. Zato noka složno i nestrašno rade sa dobrobit obćino, for gospoda ne žole drugo, nego da poprimit upravu obćino politička oblast, te da naš kmeto posve uniste.

Pogled po svijetu.

Trst, dne 20. februara 1880.

Austro-Ugarska: Boško novino pišu, da će biti imonovan nadzornikom pjevačkih četah vojvoda Wirtemboržki na mjesto pokojnoga nadvojvoda i prestolonasljednika Rudolfa.

Carovinsko vijeće razpravlja o novoj zakonskoj oamovi o javnih skladin.

Koncom buduće godine obaviti do se na novo popis pućanstva u čitavoj monarhiji. Centralna statistička komisija vijećala je već ovih dana o programu, po kojem se imado obaviti taj popis mjeseca decembra 1800.

U zadnjom popisu izumili su naši protivnici novu kvaciću, pomoćju koje su voliki dio slavenskog pućanstva pribrojili Nijemcom, Talijanom i Madjarskom. Ta kvacića jest takozvani „obćovni“ jezik, pomoćju kojeg su mnogoo Slavenah, koji govore i drugi koji jezik, uvrstili među Slavonako narodnosti. Na taj način sfabrirali su uporo naši susjedi u Istri iz Hrvatah i Slovencuah u gradovih i susjednih im selih sve čisto Talijana. Mi upozorujemo vođ sada naša zastupniko u carovinskom vijeću na tu lukavštinu naših protivnika, koji se kano i kod budućeg popisa tam kvacićom poslužiti i na našu štoto okriviti. Pravdno bi jedino bilo, da se popis provode na temelju matorinskoga jezika, bez obzira kojim li se jezikom jedna il druga osoba u obćinom životu služi.

Opozicija ugarskoga sabora pronesla je svoju borbu proti obranonom zakonu, to proti ministru predsjedniku Tizi i na ulicu. U samom saboru bijaše takovih nomira i izgređa, da jo samo madjarski želudao podnesti može, a prošle nedelje demonstriralo je po glavnih ulicah Pešte preko 40 hiljada osoba proti obranonom zakonu. Opozicija prirodila je naimo veličanstvon obhad, kod kojeg sudjelovašo kolovodje opozicije i silno množstvo naroda. Madjars nesuzdržanje ni velika nesreća u carskoj obitelji, niti prisutnost carskih supruga u Pešti, da demonstriraju proti zakonu kad misle, da se istim vriedjaju madjarske pravice.

Crnagora: Knez Nikola kani obaći svo krajevo svoje kneževine, da tako stupi u bitži doticaj sa svojimi podanici. U Petrograd da neputuje za sada junoski knez, već da će ljetos u posjeta bećkomu dvoru.

Srbija: Iz Biograda javljaju, da je kralj Milan prekinuo dogovore sa prvaci radikalne stranke. Kralj da će povjeriti ministru Hristiću, da i nadalje upravlja ministarstvom. Službeni list oglašuje novu naredbu o ustrojstvu srbske vojske, po kojoj se

diole sve čete u pat divizijekih okružja sa 15 pukovnijskih i 00 batalijonskih kotara.

Rusija: Dogovori izmedju avstolice i ruske vlade o uredjenju katoličke orkve u Rusiji napreduju veoma povoljno. Imade stalne nade, da će se konačno i to pitanje u prilog katoličke orkve riešiti. Naost ministra Tolstoga o uredjenju zemstva nije jošte prihvaćom, a liberalni krugovi se nadaju, da niti neće biti, jer bi se njim prikratila prava seljaka na korist pleamstva i veleposjednika.

Francuska: Ministarstvo Gobletovalo dalo je ostavku pošto je uvidilo, da neimade u parlamentu većinu za sebe. Predsjednik republike nudja sastav novoga ministarstva prvakom važnijih stranaka, nu nikomu se neće da zgrižne u kiselu jabuku francuzkih raztrovanih odnošaja. Republikanci gube dunomico povjerenje narodu, doćim se Boulanger svo to viško diže.

Italija: Sv. Otac odgovorio je austrijskim biskupom na poslanicu, u kojoj ga uvjeravahu o sinovljoj odanosti i poslušnosti. Lav XIII, kaže u svom odgovoru, da mu jo to velika utjoha, što ga austrijski biskupi u njegovih težkih okolnostih toli srdačno usreću i podupiru. Rimski radnički namiri nisu ostali bez posledicah i za ostale talijanske gradove. Naposo u Napulju demonstrirali su radnici proti vladi, koja da jo prouvoćila čunajnu žalostno materijalno stanje u kraljevini.

Razgovor

med Božom i Stipom

na rankrdnu Kastolnu i Zabinjoh.

B o ž o. Štil, Stipo brate, tmo malo do mona, pa mi povij kako stvart stoji po svitu; znaš, da siromah nemogu u knjihu viditi ni po danu i zdraviti oči, for gospodu našu njo zabolila niš kad glava, da nam školu dudu; ako bi nam ju pak dali, strah mo jo, da bi bila kako i ona sada u Fontani, od čega nas dragi Bog oslobodio, — for bi nas pomogio brzo pataljanditi.

St i p o. Štila mi jo, dragi Božo, for sam ništo stvart i kupia u Višnjaju za svoju obitelj, a i dlea drobna čekaju mo, da da prije doma dođjom; nu tobi za velju ošat hođu jedan hipio s tobom. Ča me brajno pitah, kako jo po svitu, na to mi jo toško odgovoriti, for posvuda jo vođ zavladala i u k avost i u loća, a i u Višnjaju vavik se još stara o kolo ploća. Ako važi ljudi, ko jo posth tamo narod naš n obudu drali i svrsto u z d o. nokonu besomom konjldu, onda zlo i naopako, naš puk čeka samo bida i volka nevolja.

B o ž o. Miš Božo, kako se ta svit svo neopako vrti; misla sam, da jo drugdo bolje nego kod nas, a to posvud rasto samo draš i kukolj.

St i p o. Svo mo jo strah, Božo brajno, da u buduo biti do još svo huje, for su niki vrlo slabi znaki.

B o ž o. A kamo doš, Stipo dragi, huje nego sada. Tuto kod nas se nepozna ni Boga ni orkve, ni ppa ni fratra. Starci su od starosti svi otupili, a mladžo . . . (oh kada mi to pomislim brički nož mi eroo para!) svo ved poje u razuzdanosti i svakoj zloći.

St i p o. Pravo, Božo, božji zakon vođ se nepoznado, a pokvarenost se svo višo širi; tu bi troba, da želizna ruka stavi uzdoč divlje zvori.

B o ž o. Tako, Stipo, i ja mislim. Da bi ja pop bia, ja bi posvud navidiva viru svotu; a ki ne bi stia slušati zapoviedi božje, nego živet kako blago, tako pak bi i pustia, da kako blago . . .

St i p o. Toško jo brajno ošitati od ljalje šonice, kad jo gusto luj vođ mod njom zaresa; ali ovratom voljom dade se još atogod spazit, da pravadni sudao na dan sudnji svo ne svežo i na oganj no bači. I u zroka toga troba čuda dolat, a no pustit se u nišije slabo tuđe ruke, pa bilo tuđe mito i od srebra i zlata.

B o ž o. Ta ti zlata valja, Stipo mili; ona noćno tico, ki mie muto u naših Labinjih kada stare kosti idu na

poštnak, valja u hlad spravit, da se onidi dudu; i onu lihu valja pustit u miru, a onu domoću bilu vranu valja odalčić.

St i p o. Tako bi valjalo, Božo brate, A sad s Bogom, for me doma čeka družina, a drago bi mi bilo, da budom doma kad svono na „Zdravu Mariju“ pozvoni, jer ja obćajem skupa sa svojom družinom „Anđeleki pozdrav“ doma molit.

B o ž o. Blago onim, koji se Boga svoga dragoga spominju tako skupa, blagoslov njim božji ne uzamjka. A sad ostaj s Bogom!

Franina i Jurina

Fr. Si ga čul kako j' tužil?
Jur. Koga, da morda tovara?
Fr. No lego baš predsjedita tovarskoga društva.

Jur. Ja, sad se blika marač.
Fr. Oo bit i to, ma je i drugi razlog.
Jur. Ča mu so j' to travinjalo?
Fr. Štomah jo kal gladan s kavalkini doma, sad da mu ni rikot stori „bon pro“.

Jur. Tor to bit brzo balotacijoni, pak do se bonj onda pulda nakargat.

Fr. Viš, viš vranica, kako se jo razjaili P?
Jur. Ki to, sad?

Fr. A tamo oni rovinjao, ki nudo da Hrvati vođ pipu pišu na hrvatska imena i da mi dva nos, zabadamo u svo urode pođot od obćinskoga pa svo tako naprid . . .

Jur. Pa ča zato svrbi rovinjoo? Mi čemo našo, a svoje noka si držo. A da si ti Frano sudac al drugi pijegat, kako bi ti pišao naša hrvatska imena?

Fr. To znaš, ko bi imā malo čisto kušonoo, da onako, kako to Bog i narav zapovida.

Jur. Tako so ima ravnat svaki pravi šilnovnik, a no kako do talijanska, šarogajka i . . . rovinjska nezastitnost!

Različite viesti.

† **Ante Santulin.** Iz Cresa javljaju nam žalostnu viost, da jo tamo preminuo najglom smrdu dne 6. t. m. obćo liovani svećenik, kanonik G. Ante Santulin u 52. godini života. Pokojnik bijaše čestit Hrvat po srcu i djelu, svakomuo malo radl njegovih riedkih vrlima, prijaznosti, dobrote i značaj. Akoprem u talijanskom duhu odgojon, kano i vodina naših starijih svećenika, bijaše pokojni Santulin dušom i tjeom odan svomu narodu, za kojeg jo po svojih najboljih silah smišljao i radio.

Blagom i čestitomu svećeniku i rodoljubu dao Svevišnji uživati raj, nobeski, a među nami bila mu trajna uspomena.

Imenovanje. Namjestni učitelj na trćanskoj njomadkoj pućkoj školi G. Ivan B u n o imonovan jo učiteljom na pripravnici za učiteljevo u Kastvu. Čestitamo prijateljju i našim dićinju Kastvaom, koji su dobili u G. Buncu vrestna učitelja i čestita rodoljuba.

Novovjencani. Iz Vrbnika nam javljaju, da se jo tamo vjenčao dne 6. t. m. gosp. Petar Matanić učitelj, sa gospoćicom Terenzom Volarićom. Mladomuo rodoljubnomu paru našo iskreno čestitka!

Rendićeva djela u Rusiji. U posljednjem broju „Slavjanskih izvjestijah“ čitamo kratku ali vrlo hakovu ocienju Rendićevih djela, koja su izložena u Petrogradu. Ocienitelj kaže, da su Rendićovo umjetnino pobudile obći interes i jednoglasnu pohvalu umjetničkih krugova. List obćajjo, da će se na izloženo predmete našega umjetnika opet povratiti.

Naknadni izbor. Doznajomo iz pouzdana izvora, da će se obaviti naknadni ili popunitbeni izbor jednoga zastupnika sa

da se
pusti u
u valja
rate. A
ka dru-
budem
Mariju"
upa sa
ozdrav"
A svoga
blago-
A sad
koga
nikini
storil
k de
dill P
He-
mona
rodo
na-
omo-
la si
zako
noo,
u y
di-
ta-
no-
nam
om
nikl,
otn.
u kili
ko-
i po-
mijih
ra-
ni,
na,
br-
ran-
av-
mo-
koji
koji
da-
ju-
ep-
re-
ab-
bd-
mo
vib-
ino
lu
alu
ka
in-
za

carevinsko vijeće početkom mjeseca aprila. Smrdi zemaljskoga kapetana Vidulica ostalo je najmo ispražnjeno mjesto zastupnika na carevinskom vijeću za istarske gradove i trgovačku komoru u Rovinju, pak se ima sada to mjesto novim izborom popuniti. Uposornjuno na to već danas naše izbornike u istarskih gradovih.

Veselica političkoga društva „Edinost“, Usljed odobrovo zaključka priredjuje političko društvo „Edinost“ u Trstu dne 2. marča t. god. veliku narodnu veselicu u najvećem tržaniškom kanališu „Politeama Rossetti“. Kod veselice sudjelovati će pjevački zborovi Trsta i okolice, a sa pjesni igrati će se i narodno „Kolo“, koje si je prokrdilo put u sva slavenska društva Trsta. O pobližem programu izvestiti ćemo drugi put, a danas već upozorujemo sve članove i prijatelje toga narodnoga društva na veselicu, koja je u svakom obliku podpore vrijedna.

Pišu nam iz Pule. Ovdje se opaka silno komećanje. Gradi se, stvara se silno, kao da grozna bura prieti talijanskoj kulturi, da je podkopa ili barem ohladi. Talijani stvorili su Pull odbor za agitaciju. Imadu već pripravne kandidata: za grad glodobra mladići, koji vlada današnjom komononom, dakako neobete ba pitati, bogat, mlad, inobran, g. dr. Rissi, sa koga vole, da do biti bez dvojbe izabran u gradu Pull. Na vanjskim su još svatviji g. dr. Bembo stari politički otače, a njegov drug da do biti birati nadolnik g. Wassermann, stari naš protivnik, koji svojim načinom knadijaše višekrat na svoju stran savjetni zate seljake. Ali vremena su se promjenila sa dušo. Naš seljak pokazuje mnogo zdravog i pronočavoga smisla u sadnjih obdinskih izborih. Naš tvrdjave Medulin, Premantura, Litanjan itd. nedodu se predobiti „Jorkovim“ plakiranjem. Da znate jošte, svakomti znani „Jork“, postao je bogatašem proko noći; kupio je name tiskaru, ali saevim tim imadu uvijek još nezoroli, tvrdoglavim rasum, jer ne popušta vidljivim dinjenciam. Naš odmoćnici se sa sada namidu; prođuće se ipak sadnjih dana, da nekotim od tih usokoka nođu u glavu oieła ta komodija, i da kano odmoćnici su od tabora, jer da danomice sve to manje sa njih mare. „Il Diritto Orato“ uspjova najbolje i u samom gradu sve više su širi. Krugovi, kojim su opagnom pridinja talijanska inkredija, uvidjaju, da ti takovani „barbari“ imadu pravo tražiti svoje pravice.

„Hrvatska čitaonica“ i „Dolavsko društvo“ u Kastru priredjuju u nedolju dne 24. voljda i dne 3. ožujka t. g. u vlastitih prostorijah „Narodnoga Doma“ skupnu „srbavo“. sljedećim programi: Program zabavo dne 24. voljda 1889. 1. „Nek dušman vidi“, pjesva sbor. 2. „Bračaj“ (G. Pflager Moravsky) vesela igra u jednom činu. — Lic: „Kolovoz“, bogati posobnik, g. Robert Vlah. „Smiljana“, kćerka mu, gdjica. Ljubica Jelutić. „Draguđ“, posjednik g. Ernest Jelutić. „Bobi Milovan“, posjednik, g. R. Jurinčić. „Ema“, žena mu, gdjica. E. Defrancooschi. „Vragoder“, braćjavi činovnik, g. Anto Dukin. „Blagajnik koljenice“, gospod. „Vinotok“, Fran Burdon. „Konduker ko-žoanice, gospod. * Čim so zbiva u deka-ncioi jedno postajo. 3. „Toško nođi težko miel“ uz pratnju glasovira po g. Miroslavu Grosmanu pjeva gosp. Božo Dubrović. 4. Tombola. 5. Pios. Plesati će se i „Kolo“. — Program zabavo dne 3. ožujka 1889. 1. „Zriniski-Frankopanka“, pjesva sbor. 2. „Bilo im je sudjeno“ žaljiva igra u 4. činu. — Lic: „Matina“, soljak g. Joep Munić. „Zvanka“, žena mu, gdjica. Ema Defrancooschi. „Jolice“, kćerka im, gdja. Marija Dubrović. „Božo“, sluga, g. Božo Dubrović. „Milo“, stražmostar, g. Vinko Rubša. „Vračarica“, gdjica. Petra Rubša. „Smogorić“, obdinski pandur, gosp. Vinko Vlah. „Maroelja Halubjan“, V. Rubša. „Vojnik“, gosp. *. „Sopimeh“, gosp. *. Njekoliko mladića i djece. Čin so zbiva u Kastru god. 1857. 3. „Budnica“, pjesva sbor. 4. Tombola. 5. Pios. Slobodno je doći u kostim. Plesati će se i „Kolo“. — Ulazina for. 1., za obitelj for. 1.50. Darovi primaju se za zahvalnoću. Početak ob 7 uri na večer.

Kastav, dne 17. voljda 1889. ODBOR.

Iz Buzeta javljaju nam, da se je i u onoj obćini nemilo kosnula svih sva tužna viest o preranoj i nonadanjoj smrti preja-šnoga carevica i kraljevica Rudolfa. Veleć, g. župnik-dokan uroče zadu-žnico za pokojnika za dne 3. t. mj. župne orkvo svonovi pozivali su žalosnim glasom pušbanstvo, da se dodje pomoliti za pokoj duše nikad neoplakanoga Nadvojvode. Orkva župna bijaše u crno ruho zavite, a svakomu si čitao na licu koliku bol čuti u srou.

Zadužnicam prisustvovala oblasti svpbene i obćineke, landarmerija i finanec. Ob-ćanska deputacija sa g. načelnikom bijaše mnogobrojna, a nadošlo je i mnogo po-kušna puka, koji je u dubokoj tuži slušao svatu mlisu. Žalimo što nevidimo i ovom prilikom dovoljne činovnika u orkvi, premo- bi bili tu kao činovnici i kao neobraćeni muševi morali biti. Jedan od tih je činov- nik c. kr. suda, a drugi obćinaki činovnik. Prvi dolazi vrlo riedko u orkvu i na ru-đendan Nj. Veličanstva dne 18. agusta, al ga zato vidimo u ornom odjelu na po- grebu pok. mu prijatelja P. O. iz Buzeta.

Drugi je obćinaki tajnik, koji je svo-jom odautnošću „briliao“ premda nebijae — kako se kaže — niđim saprieden. Sve se žudilo što toga gospodina neima u orkvi su načelnika i obćinaka deputaciju. Govori se obćenito, da se nije dostojao svojimi poglavari u orkvu, no mi bismo savjetovali njegovim poglavarom, da sa nebi dostojali s njim niti u uredu sjediti. Na takovo postu- panje imao bi skloniti obćinako zastupstvo i drugi vašan raslog. Ovo je name zaklju- čilo u obćinakoj sjednici dne 13. oktobra 1888. da se imadu u onoj obćini hrvatski uredovati, a g. tajnik nemože ti noče, da uvati taj zaključak, pak on gudi i nadoj- po svoju. No, ako on neče ti nemože ovr- šivati tako važnih zaključaka, moralo bi zastupstvo posvati na odgovornost gosp. načelnika, koji je dušan na to paziti, da se zaključci zastupstva točno i strogo vr- še.

Pišu skitalice. Po tim naslovom pišu nam is Puljido 10. t. m. Kao da je ova- nulo proljeće! Kod nas sve okivila, silna go- spodica dolae nam u pohode. Evo u Ne- dolju našli pohodile nas neki Pola. O- prijeti i Rabur i mladi dorkeati „momo“, koji je nekad donadivao i sadirkivao u naše žude, čujamo da imadu mnogo imoia i da so ponajviše čoro „Jork“ nazivje. Tu pripoviedaše na naše veliko čudo, da su boro izbori i da mi svi moramo glasovati sa strogo protivnika Wassermana. Pripoviedaše nama da u nedolju moramo u Pulu na dogovore. Mi im prosto odgovorismo, da njihovo savjeto neprimamo, a da kad ih primimo, da ih dobro pidaemo. Bili su u Medulinu i u Litanjanu, ali na žlost svuju ništa noopravilo. U nedolju pak obdrža- vaju Talijani u Pull skupitino u nami, a bos nas. Nas nijedan nođodje; iminno pokana se prvak naš junaki Mato Kosanda „dijela“ premanturski i poznati Talijani, akoprem mu imo i porlekle od Šilpeševica dakmatinskih hrvatskih koronika. Do sada ništa novo; mi se junaki držimo, ali u pšenići imadu i kukolja, zato valja da smo na sprozu. Naloko od nas pšeo kukavolc, koje nam samo zapojeto kad našega moza trebato. Ništa nođete odiđivati o nami bos nas — to vam već sada kažemo. A vjurajte, da znati čemo i biti od rođi.

Jedan izbornik is Litanjana. Iz Rovinja pišu nam prijatelj, da je položio čast nadnikna poenati naš prijatelj i rovinjeki načelnik dr. M. Campitoli. Za raslog tomu „štrajku“ staroa gromovnika, da se pravo nena. Jedni govore, da ga je na taj korak priielila opozelja u obćinaskom zastupstvu, koja da ga nije htjela slušati niti poslušati kano ni hrvatski za- stupnici u Poređu; drugi vole, da je dao ostavku samo na oko, da ču. se name tim načinom celoboditi opozeljo i svojih protivnika, kojih imadu u svih razrodih narodeta; treći, da ga je na to priielilo hučanje, koji vlada u obćini, pak da je tim hoćio svaliti sa sebe odgovornost; četvrti napokon, da kandidira naš „magnifico“ na mjesto zomajlskoga kapetana u Poređu, gdje da bi kano takav slomio i uništilo jednim mahom svu hrvatsku opozelju u saboru **.

Skupščina koparska. Posojilnice in hranilnice. Pošto se radi ružnog vromona nije mogla obdržavati glavna skupščina. Posojilnice in hranilnice u Kopru“ na 11. t. m. u Dekanilih, držati ču so sa istim dnovnim redom u 24. t. m. u 10 sati prije podne u Kopru.

Pjevačko društvo „Hajdrich“ na Proseku pozivilo svoje članove i prijatelje društva na veselica a plusom, koja ču se vršiti dne 24. t. m. u gostioni „Luka“ na Proseku. Program veselice jest slie- deći: 1. Loban: „V veseli družbi“, možki zbor. 2. Witt: „Solza“, četveroispjev. 3. Hajdrich: „Mornarjova tozba“, možki zbor sa samospjevom baritona. 4. Stritar: „Me-đoča“, deklamuje gospica Gregorić. 5. Iv. pl. Zajco: „Zriniski-Frankopanka“, možki

* To nemože biti, jer je on — ako imadu noreda — zanj sudogovoran ili sukrivaj, jer se je to dogodilo pod njegovom upravom. Op. Ured.
** To bi se još htjelo, pak onda je Istra sretna i blažena. Srećom da je i koji u Poređu kano i svini drugim kozam krećak rep. Op. Ured.

abor. 6. „Dva gospoda za jedan sluga“, burka s petjem u onem dejanji. 7. Pios. Svirati će odiel orkestra Giorgio Piccoli. Početak u 6 sati na večer. Ulazina sa osobu 20 nov., sjedalo 10 nov. Ulazina k pšeu 1 for.

„Hrvatska čitaonica“ u Građišću pri- redjuje sa nedelju dne 24. t. mj. zabavu sljedećim programom: 1. Pozdrav pred- sjednika; 2. „Putnik“ (Preradović) dekla- macija; 3. „Oj Hrvati“ (Pjevanje); 4. „Kugina kuća“ — deklamacija; 5. Tom- bola. (Izigrat će se liepih knjiga, slike i drugih vrijednostnih predmeta). — Pošije sadnje točke slediti će skupna večera.

Postviju se gg. članovi i prijatelji „Hrvatske čitaonice“, da mnogobrojno poješte zabavu imajuć pred oćima napre- daka toga narodnoga društva.

Ivanjeki članovi ili prijatelji naka izvole dojaviti svoj dolazak jedan dan unapried.

Iz Draguda pišu nam prijatelj 19. t. mj. Prođio čedna obavio se ovdje izbor žu- pana ili agenta sa ovu podobdinu. Izabran bijaše stari upravitelj i narodni naš protivnik g. Giovanni Matteo Grossich. On upravlja već dugo ovom podobdinom, no riedna nepoležo nikomu, kao da to nije njegova sveta dužnost. Kad je poprimio našu upravu od buzetaka obćina, bijaše obćina buzetaka dužna Dragudu više sto- tina forinti, a od ista je gosp. agent na- prilo svojoj podobdini proko 1500 for- duga. Dragudani rod bi, da za to nomadu i imarao, no ovrjedodeni smo, da ču se i oni opamuliti, i to kad njim hudo pod- obćina na rubu propasti. Progladeti ču prekasno kano i buzetaki obćinari.

Po dovršenom izboru zahvalio se g. Grossich na povjerljivi (IP), to ujedno svojim braćim objavio žalosnu viest o nagloj smrti prestolonasljednika Rudolfa obćevaj njim, da ču visokomti ministarstvu javiti toplu sudut našoga puka. „Nu kolika bijaše ta bol za g. agenta vidi so najboljo odato, što nije niti prisustvovalo dne 9. t. mj. zadušnicom sa prejašnoga pokojnika, akoprem bi bio morao biti prvi u orkvi kano agent i kano c. kr. pošto moštar. Umjostna bijaše dakle opazka našoga puka, da je g. agent samo ustima čutio bol i tugu, a srog da bijaše pušto i ledono.

P. S. Onjemo da se grozi silno Va- šom dopisniku — ako ga vriedaje * — koji Vuju je ono u svoje vriedaje javio, da šalje gosp. Giovanni Matteo Grossich svoja privatna pisma pod službenim puš- tom i umotom, i koji je odkrio njegovu tajnu, da je nedavno dobio „šafčilo“ od c. kr. ravnateljstva postah u Tratu.

Iz Lanišća pišu nam 10. t. mj. Kano svako godino tako smo i ovo obdržavali zadušnicu za velikoga narodnoga dobro- tvornika, nonaboravnoga biskupa Dobriću. Najprije bijaše odjegovan oćiel za mrtva a zatim sv. misa, kojoj je prisustvovala školska mladoč na gosp. učiteljem i mnogo pobožnoga puka. Vrdom molvom zapo- šteno Svojevrijega, da obilno nagradi na- šega ljubiteca, a njega zamollamo, da so sjeti i u nabeskih dvorovih svojo sirotinji, novoljnoga istarskoga Hrvata.

Na prožalostnu viest o smrti obljub- ljenoga našoga prestolonasljednika Rudolfa, udarali su tužno naši zvonovi kroz tri dana, a voleć, gosp. župnik urkao je za- dušnicu za visokoga pokojnika preproudiv nam toplu, da so pobožno molimo za po- kojnu mu dušu, to za zdravlje promiloga nam cesara i kralja i svo Njegove obitelji. Toplo to iskreno rođi gosp. župnika o prarano umrvčenom nadvojvodi Rudolfa, u volkij tuži i neradoj, koja je tom smruć anača cesarsku obitelj i svo njegino narode, dirnuće pobožno slušateljstvo tako, da so je jodva moglo misu dopjevati. S voleć, župnikom čaptasno pobožno mo- litvu uzidić iz dubine razuzana sroa: Poživno u miru prejaeni Nadvojvodo!

Od Poreča do Trsta. Evo što nam je pripovjedao ovič dana jedan prijatelj: Vozio sam so parobrodom „Istar. druž.“ iz Pulo u Trst. Na parobrodu bilo malo putnika, jer nebijaše najpovoljnije vriedme. U Po- ređu su se ukrcali tri do četiri putnika za prugu Poreč-Trst. Kada so je parobrod bio odalečio od Poreča, dođo k mni na palubu jedan stranoac pa me uljudno po- zdravi u njemačkom jeziku. Na mo lipo odzdravim i do mala započemo so razgo- varati o raznih stvarih. Mođ suputnik bijaše vrlo razgovoran, to neobćeno veselo, da ga tkogod dobro razumi u njegovom materin- skom jeziku, pa zato mi je i atao pripo- vjedati silosiju stvari iz svoje domovine i iz krajevah po kojih je putovao. Ali ništa me nije zanimalo toliko — budući mi je sve ostalo bilo prilično poznato — kao

Uzsluzden Vam je trud, šifor Matteo Giovanni. Op. Ured.

što slodeći dogodjaj. Judor popodno — pripovjedao mi njemački suputnik — sjedio sam u jednoj kavani u Poređu, budući da niam imao parobroda, da na- stavim svoj put. U kavani bilo nekoliko ljudi i zabavljali so čitajući talijanski listić „L'Estria“. Znatiželjan što onđje biva, približim so „hrploč“ sa upitam slabim talijanskim jezikom, što li je nova? Oni mi odgovorio, da su judor pokopali zomajlskoga kapetana pok. Vidulica-a itd., pa su kazivali koliko o njemu piše „L'Estria“. Kada dođoše na jedno mjesto, gdje bijaše natiskan brojav zastupnika dra. Volarića, onda počeo svi pljuvati na onaj brojav i na ono mjesto, gdje bijaše tiskano ime zaot. Volarića. Toliko mođ suputnik. Ja sam odmah rasumio svo, pa istumađio njemu, kako stvari stoje. Dakako — kao izobražen čovjek — morao se na to mođ suputnik križati lievom rukom: A mi da prevedo nedoljimo, stavljamo ovim putem to do znanja našomu vrlomu zastupniku dra. Volariću, kojeg brojav bijaše jedan od najljepših — voleć mu iskrono: da što više ga krivi nepriljotji mzi, ti m više mi ga ljubimo i štujemo, tim više se čutimo u sebi, koliko sa li vialni m o r a m o biti mu šu u, koji je svojim nonustranitim djelovanjem u parobrodnom saboru dokazao, da je vriedni onoga pouvdenja, što no ga jost unj postavili njegovi braćji upređi mu zastupnički man- dat. A mi se čvrate nadamo, da ču so do mala upot orih grumki glas dionoga našoga zastupnika, velećuć, g. dra. Volarića, po prostojlari prečečo sabornice, kojoga noka Svojevrij još kroz mnogo godina uzdrži krepkca i zdrava, da usmogno svoj zapo- diti rad nastaviti na boljak počinčonoga hrvatskoga patnika u Istri, našoj miloj domovini.

Dopisnica uredništva. G. A. A. u G. Omi viest obo za javnost. Imadu čestitamo i pozdravljamo.

Dopisnica upravnitstva. O. S. febrara do 20. febrara pripo ludo nam prepisati A. P. Grižano za I. s. 80. — P. M. Jelencu za 80. — F. I. Harla-Oily za 80. — K. F. Pula za 80. — I. P. Jona za 80. — K. G. Zagreb za I. s. 80. — L. F. Trst za I. s. 80. — M. B. Drišč za 87 — Opatija Zora sa prvi svrti 80 (Bug dan bila Zora predhodnica u drit dan). — P. I. Marezica za I. s. 80. — P. L. Ivankove za 80. — R. A. Rieka za I. s. 80. — S. V. Boljun na račun 89 t. 2. (Ostalo uređite kako bolje zasla, pa nam javite) — M. M. Volosko za razprodane Stoge t. 10. — S. F. Volosko za 80. — T. N. Volosko na račun 89 t. 3. — S. S. M. Mošć- nice na račun 89 t. 4. 77. — V. M. Malinska za I. s. 80. I. s. 80. ja sa preostalo čemo po- tugnuti na račun brata. — V. P. Rieka za 80. — A. o S. Rieka za 89 (Vaš priinos je silicu novčudu od 15 vica u Jevangjelju. Bog Vas živio). — J. I. Traton za 88. — I. F. Sušak za 88. — J. A. Buč m. I. s. 80. — M. S. Sušak za 87 (po naših računih je ovako pravo; ako bi bilo pogrešno, izvolite nam javiti). — M. I. Levčih na račun 80. n. 60. — Punat, Obd. Glavac- arvo za 80. — R. dr. I. Rieka za 89 (Hvala liepu na ljubavi); ta znate dobro u kakvih vedah pilavamo; narod istomadan, a naši pravci no pilvaju u bogatstvu, nego se moraju mičiti za koficu lijeba. Bilo vam hraporičeno naše podučeno i sveto nastojanje. Živiti!)

Lutritski brojevi dje 16. febrara

Boš	24	4	35	31	29
Gradno	10	71	60	80	30
Temnešvar	28	69	88	8	59
— dne 20. febrara					
Urio	77	87	34	9	44

Javna zahvala. Seim znanoom i rodoljubom, koji sprovodio do groba miloga nam brata, i uješ, proč. kanonika

Antuna Santulina a najprače častnom kapitulu, vrlor morna- riel, državni i obćinaki oblastim, izri- čemo ovim najtopliju zahvalu.

Cros, 9. febrara 1889. Kuzma Santulin, brat. Franica Temel, Tončica Tentor, sestro. Tončica Santulin, Marija Bolmarčić, Katarina Tentor, Marija Sušić, Ante Tentor, Miko Temel nećaci.

Br. 6.

Razpis natječaja. „Bratovščina hrvatskih ljudi u Istri“ dieliti ču i ovo godno podpore siromaš- noj dobro učeoć se mladoći. Molitelji, koji po §§. 1. i 2. družve- nih pravilah imadu pravo natječati su za podpore, noma svojo molbe, poduprti svje- dočom siromaštva i prrog poljeća tekude školske godine, odbor u Kastav do 15. marča t. g. pripošljaju. U Kastav 19. febrara 1889. A. Turak, prodajednik.

Natječaj.

Razpisuje se natječaj na mjesto zajedničkog ločnika za obćino Krk, Punat i Vrniki sa sjedištem u gradu Krku i sa plaćom godišnjih 800 for., te sa 300 for. odčeto za službena putovanja, a svega dakle 1400 for. godišnjih, koje će pobirati kod oca. kr. poruznog urada i to 800 for. u mjesečnih predplatnih obrocih, a 600 for. u tromjesečnih predplatnih obrocih.

Natječatelji imaju biti ovlašteni na vršenoj ljedištiva u pokrajnjih zastupanih na onovinskom vjeću, austrijski građani i poznatiji hrvatski i talijanski jeziki.

Ličnik služiti će i kao organ javno zdravstveno službu u ovom zdravstvenom okrugu.

Na zahtjev poslati će se onim, koji se kano natječati, propia potanjihi uvjeta.

Molba na razpisano mjesto imaju sa podnosti do 8. marča 1880. podpisanom prodajništvu.

Krk, 4. febrara 1880.

Odslanstvo zdravstvenog okruga obćinah Krk-Punat-Vrniki.

Griena bol, kašalj, hreputavica, promuklost, nazalno zadržavanje, ruz, zapaljenje itd. mogu se u kratko vrijeme izliječiti razbijenjem

NADARENIII

Prendinjevih sladkišah
(PASTIGLJE PRENDINI)

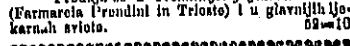
Što ih gotovi P. Prendini, lučbar i ljekarnik u Trstu.

Vooma pomaka učiteljom, propovjednikom itd. Prendinjevi sladkišah noćih, navratno jutarnje hreputavice i grlovih zapaljenja nestaju kao na čudo uistinu ovih sladkišah.

Opazka. Valja se paziti od varalioah koji se ponadajuju. Zato treba uvijek nabavljati izvanjske sladkiše (Pastiglje Prendini) sa plodičta da bude na omotu kuglica (akutno) naj podijeli. Svaki komad ovih sladkišah ima utisnuto na jednoj strani Pastiglje, na drugoj Prendini.

Clena 30 nč. kutijoi zajedno sa naputkom.

Prodaju se u Prendinjevoj Ljekarni u Trstu (Farmacia Prendini in Trieste) i u glavnihi ljekarnah svitola.

Postija blago dobro spravljeno in poštinno prasto!

Visokočastiti duhovščini

prilporodam so v ljudna podpisani v spravro crkvenih pesod in predaja iz čistoga srca, kinečkoga srca in iz molitnoga najvnojšega oblika, kot monstrano, kelihov, avetiilno in svećnikov

id. itd. po najkijli cont. Zadolovlju gotova vsakega namučnika, bolni da se dolo propusti mnogima ukusu, bolni da se ni je predioh načit

Teodor Slabanja,
srebrnar v Goroli, ulica Morelli št. 17

Blaro radi popravim, tor ih v najkijli poslatim in popravljam. Čč. gg. naročnik naj mi blagovito poslati leto ustrankovano.

Postija blago dobro spravljeno in poštinno prasto!

Marijacejske želodečne kapljice
zvratno zdravilo pri vseh boleznih na želodcu.

Nepravilno delovanje je posebno vpliv njihov pri netočnosti, slabosti želodca, ako se grla smrdi, napuhanje, kiselom pohanju, koliki, želodčoben kataru, gorčilo (izvrel) pri preobilni produkciji sline, rumenil bluvanja in gnusne, glavobolu, ako boli te želodca i krč v želodcu, zadržavanje, probilnosti jedi in pijac v želodcu

Varnost, znakma proti glitnam, bolozni na vratu i in jeteri in tudi proti žilni žili ali himorogdam. Cena steklenoi je u nakazom vred samo 40 nov. volika steklenica samo 70 nov. Glavni zalog ima lokaratiar "K angolju varhu"

Kari Brady Krausir, Korava.

Marijacejske želodečne kapljice isto tino sredstvo. Delj, te kapljice obstoje, oznanijeni so na vsakej steklenici prilikonema poduku za uporabo

Pristno doba se skoraj v vseh lekarnah.

V Trstu: Ljekarna: Antonio Sufina
Ljekarna: do Letonburg, all' Ercolo triofanto
Ljekarna: Eduard do Letonburg, alla Balata.
Ljekarna: A. Praxmayor, all' duo Mori
Ljekarna: Pietro Prendini, alla Fontana Imperiale.
Ljekarna: Benedetto Saravali, all' Amazone Trionfante.
Ljekarna: Benedetto Vichi Minussi, alla Cora.
Ljekarna: dr. Vittorio Serravalle all' Ercolo (glav. skladist).
Ljekarna: Biololetto all' orso nero.
Paština: Ljekarna Fr. Bacconardi.
Sežana: Ljekarna Philipp Ritschel.

Svaticlo Pristno Marijacejske želodečne kapljice ponarajujo in posemajo se mnogovratno. V znamenje pristnosti mora biti zamotana vsaka steklenica v rdoš omot, providen s gorjio varnostno znakma tor mora biti na vsakom prilikonem poduku za uporabo razum toga opomnjeno, da je bil isti tiskan v tiskarai g. Guseka i Kramerloch (Kremsler).

Izdavatelj i odgovorni urednik M. Mandić.

Obrtničko čudo !!

Kaputi iz kaučuka:

napromočivi raznobrojni vremenom tkanimo najviše četverouglo sivo i tamno boje. Na jednoj su strani iz sivog kaučuka (posvama silna svila) ili ornog sa naglavkom i dvostrukimi zaponi.

Ti kaputi radjeni su na dva pravilno strane, to se mogu rbiti i po liopom vremenu kao gornja suknja.

Ciena for. 7.

Franko poštom u svako mjesto u monarkiji. — Šilje se uz predhodnja plaću ili pouzedom.

U naručbah mora se naznačiti duljinu kaputa i širinu presah.

ENRIK PEGAN
Trst, palazzo del Lloyd.

Čuj! Čuj! Svet Čuj! Čuj!

Stroj za šivanje for. 1.95.

Čudovato je dolo tega stroja; kiva vo izvratno, najdubelji suknio in najkijli šifon; gre dobro; je divno izdelan, aliatno brončan, okrajuje vnači anlon.

Neodpušljivo je, kjer v hiši ni še tega stroja.

Kdo bi bil kedaj mislil, da se mora napraviti za tor 1.95 živalni stroj.

Ogromna je prodaja tega stroja; naj ga zatoraj vsaki takei naredi, ker ho kimplo rusa predan. Za narudno izdelava doplanice. Prodaja se na vsa kraja sveta. Kor so strojihi narudni, proti gotovini ali poštinno pouzdom.

Raspisilja: 6-5

L. MÜLLER

Dunaj, Währing, Schulgasse št. 10.

Kapljice sv. Jakoba

Ovino se zdraviljujo podpuno i zdravno, svo žaludčano i živčano bulešti, takodjer onakve, koja su se ustavljaljo svim ločiteljimi sredstvi, osobito pa kronički kašalj i slabost v žaludcu i drotu, krč, slabu probavu, slobol, jako kucanje srca, glavobol i dr. Kapljice sv. Jakoba, koja su sastavljeno po navodni kulidjera grčkoga samostana "Astra" iz 22 najboljih zdravilnih biljnih iztaka, koje su svaka za se i dupas prisimno kao zdravilna sredstva prvo vrsti. Ovo sastavljenja imaji dakle za siguran uspjeh ovih kapljicah. — Clena i staklenke 60 nov. i volike staklenke 2. 2. 20 grama poštino pouzdom ili gotovom novcu. Dobivaju se u svih ljekarnah.

Glavni skladist: M. Schütz, Hannever, Escherstrasse 6, dalje u Trstu i. Saravali, "All'Amazone Trionfante" i Prendini. — Na Ricci A. Mizzan. 19-5

!!Vse hiti in kupuje!!
Samo for. 2.90

Žopna ura z vorizico.

Cirac in dr. v Svici je propadel in valed-ogu prodaje se 700 teh krasnih, dobro izošlj ur za gospod. gaze in daco, z in tu popola čina ališnih, z elegantno, poželjeno vorizico, na ta način.

Ogromna se narudba na te ure; naj se zalotaj vsakdo podviza, dokler jih je še kaj v zalotju.

Postija proti gotovom denarju ali po vzetju: "Grand-Depot L. MÜLLER, Wien, Währing Schulgasse 11." 6-5

Kamaleonte četvorci
prorokujući vrijeme.

Ovi su četvorci iz stakla naljeni na pot prozirnih bojah i sa posebnim procesom uvrideni u lep drveni okvir. Imaju pako mogućnost prorokati kakvo će vrijeme biti, kao i barometri i to mienajuju boje. Predstavljaju u vedni okolice, vodopade, gradino itd. Obojaju se pako na prozore, ali tako, da su hoom prama sobi obrnjeni, to tako aluzja na ukras sobe. Bilježe n.p.r.:

Vrijeme stalno i suho sa živahnimi bojami. Klima u izgledu promjenli kolonu i modru boju u žutu i oronnu. Promjenljivo vrijeme sa polu bojami. Oluja sa neprestanim obiladjenjem bojah. Clena: Cabinet format duocot . . for. 5.— Vješt . . . 8.25

Ako koji pošlje unapried for. 2 dobili do prasto poštarino i svoga 2 četvorca u cabinet i 2 u vješt-formatu.

Henrik Pegan,
Trst, Lloydova plašca.

U LJEKARNI Ede Tomaja

U ZAGREBU — ILICA br. 12

dobivaju se osim svih ostalih lijekova nokoji obdo prokušati i vrlo koristni, osobito preporuke vrijedni lekovi:

Mazilo proti kostobolji ili trpinu

rheumatizmu, kašnaju i trpinju u kostih, nikočnosti ili grčevom u šliah, boli u kukovih i križnicah, koronam poganeu, probadajuju, svakovratnih narobani. Clena 80 novč.

Sladka voda za kašalj ili breh i za prsa

koji se hoš kašalj, prehlada ili katar u prahu, pludih, težko dlanje, promuklost u grlu, slijivost. Clena 80 novč.

Pojačeni željezoviti sirup

djeluje proti slabosti, bludadi, skrofuloznosti, postbuliošti, djetlijoj krležavosti, koronam bolonim, slabokrvnosti, nemodi. Clena 1 šašlet i 1 for.

Pojačene švedsko kaplje ili švedska životna tinktura (Lebensessenz).

Ovino se glavno sredstvo ostavlja krv i slatocina, popravlja i okrapljuje žaludcu i ublažuju glavnu bol, oblačava jopina ili muštinu, koja nastupio i vjetro, odklanja so bol u šliah, žaludčano grčevu, kataru, gorčilo ili žlucina, za vjetro ili grčevju u truhnu. Ovo ovu toli koriatno djelujuju švedska tinktura radovitu plju nabivat dobi zdravlje, vjebanu snagu i zaprlašiti razne bolesti. Clena 1 šašlet sa naputkom 50 nč.

PRAH ZA BLAGO ILI ZA MARVU

koji svitocni gospodaru vrlo pripraviti za korijeli kuh i lučaji, za rolova, kova i avinju, za legava šišenje, za oblačivanje želudca i probavu, kada blago nede rado žurati na se napuljuje. Kravju dvanju od njega više i boljega mlieka, tonji postaju čistiji i jači. Clena jednomu omotu 45 novč.

ŠVAJČERSKE PILULICE

inajjgurnije sredstvo za šišenje i snuženje želudca ili stomaka i crieva, za otvaranje, proti zaprlanji, navali krvi u glavu i pra, tromosti ili težini. Clena škašletij 1 for.

MAZILO ZA BLAGO

osobito za konoj i voljvu proti kostejni boli, sgrčenim, nategnutim žilim; nikočnosti i otečini postju težkoga napora, za objadivanje i okrapljanje žila i žlveca. i šašlet 80 novč.

Antiseptična voda za usta i zuba

snužujuju se zubi od kvaranja, zaprlajuju i ublažuju zubobolja, učvršujuju meso oko zubi, razričavaju i sta, uklanjaju neugodan vonj. i šašlet 80 novč.

Plno parfume, mirisava vodice, razno pomade i boje za farbaju kosu, tu miede kosu poezna, lino sapune, praške za gospoje, sredstva za poljepšavanje; praška za šišenje zubi. Clena za zubi poljepšaju Po 80 novč.

FINA SMREKOVA ESENCIJA

(Fichtennadel-Ässenz) za šišenje i razkrižvanje zraka u sobah, za dlanje i za plućobolna. Po 80 novč.

Tekućina proti izpadanju vlasi

učvršuju i hrani korjenje vlasi, ostredujuju priuti i pospjušuju rast kosa i šašlet 80 novč.

MAST

proti lišaju, krtanju, peridim i osipotinam. i šašlet 80 nč.

ANTISUTIN

prah proti znolenju ili netu, proti naj djihi. škašletja 50 novč.

TINKTURA ZA KURJE OČI

izvratno sredstvo. Clena 80 novč.

D^{RA}. SPITZERA POMAST ZA LICE

proti svitocnim pjegam, mnuženim, raznim pjegom ili šikovom, ostredujuju prokrujujuju rumenilo lica i nosu, hrupavost, osipotino na licu; prozvedaju gluhost, njužnost, bijeloću i šinodu obraza i ruku. Clena vedom šašletij 1 for. K tomu spada još boraksor sapun po 40 novč.

MIRISNA ŽESTA ZA SOBE KADITI

nekoliko kapi štu po sobi priugodna miris. Flašletja 80 novč.

OTROV ILI ČEMER

za stencu i klinaku. Flašletja 50 novč.

ANTIFEBRILE

od Rodinisa proti groznici ili zimnici. Manja boćica 70 novč.

POLIBROMOV SIRUP

po dru. Nikoiti Solaku hoš najjšebo bolosti živacah, nepokoj, glavobolju, trzanje, šikretin, snužnu, razne grčevu. Clena 1 for. 50 novč.

LJEKOVITO PEPSINOVO VINO

proti želudčobenom kataru, lošoj probavi. Clena 1 for.

Seker Extract za bolest jetara i sliezeno.

Clena 1 for. 25 novč.

SPUŽVE ZA UMIVANJE, KEFICE ZA ZUBE.
Razne sprave iz kaučuka, bandaže, poveje za rane, pojase, ktr určke sprave.
Ruskoga čaja, finog Jamaika-Roma, Malaga vina, franczokoga Cognaca.
ZALHA MINERALNIH VODA.

Sve ponovinah oglašene medicinske specialitete.

Tiskara Dolenc.